

Bir kimsenin giriştiği işlerde en büyük yardımcısı kuşkusuz aklıdır. Ancak ticaret için gereken ana parayı bulmak, onu batırmadan işletmek ve para kazanmak için, akıl her zaman tek başına yeterli olmayabiliyor. İşte bu aşamada girişimcilerin işini kolaylaştıran sistemlerden biri Girişim Sermayesi Yatırım Fon ve Ortaklıkları devreye giriyor.

Dünyada yaygın olan sistem, Türkiye'de de kurulmuş veya kurulacak olan, gelişme potansiyeli taşıyan ve kaynak ihtiyacı içerisinde olan girişimci şirketlere kaynak tahsisi yapmak amacıyla kurulu.

Girişim sermayesiyle, genç, hızlı büyüyen şirketlere deneyimli profesyoneller finansman sağlıyor.

Yüksek kazançlara sahip, kendileri de birer girişimci olan kişiler ise ticari yaşamda "iş meleği" olarak tanımlanıyor.

Geçen haziran ayında Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6322 sayılı kanun ile, söz ettiğimiz fon ve ortaklıklara sermaye koyan işletmeler vergisel açıdan destekleniyor.

Anılan kanun ile "girişim sermayesi fonu" düzenlenerek bu kapsamda işletmeler tarafından ayrılan fonların belli bir oranının gelir vergisi matrahından veya kurum kazancından indirilmesine izin veriliyor.

Ayrıca, kurumlar vergisi mükelleflerinin, tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri kâr payları kurumlar vergisinden istisna ediliyor. Sistemin işleyişinde incelikler çok. İki temel başlıkta konuyu açmakta yarar var.

Girişim Sermayesi Fonu ve Beyannamede İndirimi

İşletmeler, öncelikle 15 Haziran 2012 tarihinden itibaren, 6322 sayılı kanun ile Vergi Usul Kanunu'na eklenen 325/A

Girişimciye Teşvik, 'Meleklerle' Vergi Avantajı

maddesi uyarınca, Sermaye Piyasası Kurulu'nun düzenleme ve denetimine tabiler. İşletmeler Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması veya girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması amacıyla, ilgili dönem kazancından veya beyan edilen gelirden girişim sermayesi fonu ayrabilecekler. Bu fon, kurum kazancının veya beyan edilen gelirin yüzde 10'unu ve öz sermayenin yüzde 20'sini aşamayacak.

Girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarlar pasifte geçici bir hesapta tutulacak. Mükelleflerce, fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya girişim sermayesi yatırım fonlarına yatırım yapıl-

ması gerekiyor. Aksi halde, zamanında tahakkuk ettirililmeyen vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilecek.

İşte, girişimciliği desteklemek amacıyla ayrılan bu fonlar, gelir vergisi matrahından ve kurum kazancından indirilebilecek. Yani, girişimciliği destekleyenler vergi avantajı sağlanarak desteklenecek.

6322 sayılı kanun ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 89. ve Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinde gerekli düzenlemeler yapıldı. Buna göre; beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde 10'unu aşmamak şartıyla, ayrılan girişim sermayesi fonları, gelir vergisi matrahından veya kurum kazancından indirilebilecek. Böylece, kazancı yüksek olan bir işletmede, ayrılan fonun vergi oranı kadarlık kısmı devletçe karşılanmış olacak.

Girişim Sermayesi Kâr Paylarından Vergi İstisnası

Bilindiği üzere, şirket bütünleşmelerini teşvik etmek amacıyla, şirketlerin, iştiraklerinden elde ettikleri kâr payları üzerinden kurumlar vergisi alınmıyor. Öteden beri uygulanan bu istisna, iştirak kazançları istisnası olarak bilinmekte. Yatırım ortaklıkları hisse senetleri ile yatırım fonu katılma belgelerinden elde edilen kâr payları ise bu istisnanın kapsamına girmiyor.

Girişimciliğin teşvikini tam olarak sağlamak

amacıyla 6322 sayılı kanun ile bu hükümlerde de bir değişikliğe gidildi. 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ile girişim sermayesi yatırım fonlarından elde edilen kazançlar da kurumlar vergisinden istisna olacak.

Ülkemiz girişimciliğinin desteklenmesi bakımından son derece önemli olan bu düzenlemeler oldukça faydalı olacağına benziyor. "Mayasız yoğurt tutmaz" sözündeki gibi bu düzenlemeler, bizlere, vergi kanunları ile ne kadar yararlı ve etkin düzenlemeler yapılabileceğini de gösteriyor.

İyi İş Altı Ayda Çıkar!

Başlıktaki atasözünü duyduysanız mu bilmem ama anlamı bugünkü konumuza uygun: "Doğru dürüst yapılması istenen iş uzun zaman ister."

Biliyorsunuz, geçmiş yıllarda sosyal güvenlik sistemindeki kayıtlar "manuel" yani el ile yapıldığından, birçok kişide özellikle "isim, soy isim, anne-baba adı, doğum yeri-tarihi, TC kimlik numaraları" gibi bölümlerde hatalara rastlanabiliyor.

Bu hatalar bazen işçi, işveren, kimi zaman ilgili meslek kuruluşu çalışanları ya da bizzat Sosyal Sigortalar Kurumu çalışanlarının hatasından kaynaklanabiliyor.

Bu noktada sıklıkla görülen yanlışlık ise işveren tarafından sigortalıların çalışma gün sayıları ile kazançlarını ihtiva eden 4 aylık dönem bordrolarında sigortalının sicil numarasının hatalı yazılması. Oysa "mutabakatsızlık" durumlarında bu süredeki hizmetler sigortaya ait hizmet cetvellerinde görünmüyor. Dolayısıyla da işverenleri tarafından primleri ödenen bu sigortalılar ya sicil numaraları yanlış yazıldığı için, ya dört aylık bordrolarda mutabakatsızlık olduğu için ciddi hak kayıplarına uğruyor.

4/a bendi kapsamında, yani SSK sigortalısı sayılanların sıklıkla karşılaştıkları ve fark etmemeleri halinde ciddi hak kayıplarına yol açan bu hatalarının düzeltilmesine ilişkin talep oldukça önemli. Özellikle de yaşlılık aylığı başvurusundan, atasözümüzde olduğu gibi, en az altı ay önce yapılmasının son derece isabetli olduğu söylenebilir.

Çünkü bu nitelikteki hataların tespiti halinde sigortalı işe giriş bildirgelerindeki kayıtlar ile sigortalının nüfus kayıtları karşılaştırılıyor. Gerek duyulması halinde ise ya nüfus müdürlükleri ile yazışma yapılıyor ya da işverenler ile sigortalıların verdiği bilgiler doğrultusunda olası hak kayıpları giderilmeye çalışılıyor. Özetle; deyimdeki gibi, erken kalkan yol alıyor!

YURTDIŞINDA ÇALIŞANLAR NASIL EMEKLİ OLUR?

Türkiye'de 10 yıllık SSK sigortalılığı bulunan 35 yaşındaki oğlum, 6 yıldır ABD'de yaşıyor. Yurtdışında prim ödeyerek emekli olabilir mi? **Necip Fıratlı İnal**

Yurtdışında yaşayanlar isteğe bağlı sigorta primi ödeyemezler. Ancak yurtdışında çalıştığı süreleri borçlanma hakkı vardır. Eksik günlerini tamamlayarak Türkiye'den emekli olabilir.

SORU - CEVAP

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.